

BOLJŠEVIKI SO SE MALO PREMISLILI

Sovjeti najbrž ne bodo dali usmrtiti katoliških prelatov, in cela zadeva bo rešena diplomatskim potom. — Številne prošnje za pomilosočenje. — Papežev poziv je napravil na Moskvu velik vtis. — Papeževa pomoč Rusom.

Varšava, Poljska, 28. marca. — Poljsko vlado je informiral ruski sovjetski poslanik v Varšavi, da ne bo ruska vlada izvršila smrtne kazni, izrečene nad nadškofom Zepiakiom, načelnikom rimsko-katoliške cerkve v Rusiji, ali "vsaj za enkrat ne" in da bo cela afera rešena s pomočjo diplomatskih pogajanj.

Uradni krogi v Varšavi niso pripravljeni zmanjševati resnosti položaja, se glasi v neki brzoglavki poljske časnikarske agenture, "ker imajo že dosti prejšnjih izkušenj z izjavami sovjetske vlade."

Washington, D. C., 28. marca. — Državni department je storil vse potrebne korake, da sporoči sovjetski vladi potom ameriškega poslanika v Berlinu "resno upanje", da bo ohranila življenja nadškofa Zepiaka ter monsignor Bučkaviča, ki sta bila obsojena na smrt.

Pozivi na department, v katerih se protestira proti eksekucijam, so dospeli danes v državni department od katoliškega kluba v New Yorku.

Rim, Italija, 28. marca. — Danes zvečer je bil Vatikan skrajno upopoben, da bo dosegel od sovjetske vlade popolno prostost za nadškofa Zepiaka iz Moskve ter štirinajst duhovnikov, ki so bili z njim vred spoznani krivim velezdajem.

Dosti je znamenj, ki kažejo, da je napravila resnost papeževga poziva velik vtis na Moskvu, ki se je tudi spomnila obljube, katero je dal zunanji minister Čičerin monsignorju Pizzardu, papeževemu državnemu poštajniku, ko ga je obiskal tokom genovske konference, da ne bo namreč ruska sovjetska vlada delala katoličanom nikake krivice. Papež je tudi omenil pomoč, katero nudi stradalci Rusom.

Papež je interveniral s posredovanjem profesorja Walsha, Amerikane in načelnika papeževih pomožnih misij. Walsh je baje dobil od sovjetrov slovesno obljubo, da se smrtnih obsodb ne bo izvršilo.

Papež je zavzel stališče, da so nastopili obsojeni duhovniki izključno le v verski lastnosti. V njih vidi le člane katoliške hierarhije in kot taki so podrejeni kapežu ter prisiljeni upoštevati kanonično pravo ter cerkveno disciplino.

London, Anglija, 28. marca. — James O'Grady, tajnik Narodne federacije splošnih delavcev, je poslal danes naslednjo brzoglavko ruskiemu ministru za zunanje zadeve Juriju Čičerinu:

— Obračam se na sovjetsko vlado v imenu poldrugega milijona članov s prošnjo, naj se nanovo razmisli o pravoreku proti škofu Zepiaku ter monsignorju Bučkaviču in drugim duhovnikom. Tako dejanje bi s hvalažnostjo sprejeli vsi v tej deželi, ki skuša pomagati Rusiji v njenem boju za priznanje.

NEMŠKI KANCLER ZBOLEL NA PLJUČNICI.

Berlin, Nemčija, 28. marca. — Danes je bilo oficijelno objavljeno, da je zbolel kancler Cuno na pljučnici in da mora ostati v postelji najmanj en teden.

Cuno se je prehladil v Monakovem, ker je moral neprestano odzivljati pozdravom Bavarcev.

PRITISK NA PREDSEDNIKA HARDINGA.

Washington, D. C., 28. marca. — Federal Council of Churches of Christ je pozval predsednika Hardinga, naj stori vse potrebno za uravnavo ruhrskega vprašanja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izplačajo naslednje, hitro in po nizkih cenah.

Vselej so bile naše cene odlične!

Jugoslavija:

Raspislija na naše pošte in izplačajo "Kr. poštni čekovni ured in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pošt na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30 . .	K . . 400
200 Din. . .	\$ 2.40 . .	K . . 800
500 Din. . .	\$ 5.65 . .	K . . 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.20 . .	K . . 4,000
2000 Din. . .	\$ 22.20 . .	K . . 8,000
5000 Din. . .	\$ 55.00 . .	K . . 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspislija na naše pošte in izplačajo "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Medru.

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.70
300 lir	\$ 16.20
500 lir	\$ 26.50
1000 lir	\$ 52.00

Za pošiljate, ki presegajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti po posredni postop.

Vrednost dolarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam desne poslani denar v roke.

Glas izplačilo v ameriških dolarjih glavnice posredno ceno v tem banku.

Denar nam je poslati najbolje po Danstons Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKNER STATE BANK

40 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

MILIJONAR MICHELL V ŠKRIPCIIH.

Vedno bolj postaja jasno, da je milijonar Michell v najtesnejši zvezi z umorom Doroteje King, oziroma, da več ve o njeni smrti kot vsak drugi človek na svetu. Oblasti so napram njemu jako obzirne — pač zato — ker je milijonar. Na sliki vidite z leve na desno Michellovega zagovornika Oleotta, Michella in držav. pravdnika Pecora.

ASQUITH OŽIGOSAL LAW-OVO POLITIKO

Rekel je, da je politika sedanjega angleskega kabineta impotentna in da pomenja sedanja politika Francije rop nemškega ozemlja.

London, Anglija, 29. marca. — Prejšnji ministrski predsednik Asquith je izjavil večer zvečer v poslanski zbornici, da je položaj v Ruhr okraju skrajno resen in vznemirljiv ter zahteval, naj se osvetli brutalno politiko francoske vlade. Rekel je, da bo ustvarjena nova Alzacija in Lorenska, če bodo Francozi izvedli svoj program.

Politiko sedanjega ministrskega predsednika Bonar Lawa je označil kot dobrohotno impotenco ter izjavil nadalje, da tudi versailleska mirovna pogodba, ki doleži, da ne sme biti nobenih utrd na bregovih Rena, Franciji zadostno varnost.

Poslanei so njegovim izvajanjem navdušeno ploskali.

Sir Edward Greigg, ki je bil tekom vlade Lloyd Georga njegov tajnik, je imel svoj deviški govor. Rekel je, da ni iztirjanje vojne odškodnine cilj Francije, pač pa, da ima sedanja politika Pariza le en namen: oropati Nemčijo ter ji odtrgati kar največ ozemlja.

Asquith je vzbudil pravcato senzacijo, ko je vprašal vlado, če so ji znani predlogi, katere je omenil nemški minister za zunanje zadeve dr. Rosenberg v svojem govoru.

Nemčija je namreč prosila velenje, naj zahtevajo od Francije preiskavo ter imenovanje mednarodne komisije trgovskih izvedencev, pri kateri naj bi bila zastopana tudi Nemčija.

Delavski voditelj McDonald je izjavil tekom svojega kratkega govora, da je Nemčiji nemogoče plačevati vojno odškodnino, ker jo hoče Francija na vsak način zaslužiti ter ji vzeti najbolj dragoceno industrijalno ozemlja. To je končno napotilo sedanjio vlado, da je poslal v boj zakladniškega tajnika Baldwinja.

AVSTRALIJA BO RAZOROŽILA 24 BOJNIH LADIJ.

Melbourne, Avstralijska, 27. marea. — Ravnatelj mornariškega urada je objavil, da bodo razorožili 24 bojnih ladij avstralske skupine. Med temi bo bojna križarka, Avstralijska, lahka križarka Sidney ter tudi šest podmorskih čolnov.

ZADEVA UMORJENE DOROTEJE KINGOVE

Najbolj važne priče bosta nanovo zaslišala okrajni pravdnik in policija. — Mitchell in ženska sta se pobotala.

New York, N. Y., 28. marca. — Danes se bo pričela obnovljena delavnost v preiskavi glede umora Miss King in sicer na temelju konference, ki se je vršila v policijskem glavnem stanu med poslušajočim okrajnim pravdnikom Pecora, inspektorjem Coulhonom ter kapitanom Careyjem.

Ti trije so se enkrat premotri vse informacije ter čekali povesti različnih prič. Od sedaj naprej bo delo policijskih detektivov ter preiskovalcev urada okrajnega pravdnika v tako tesnem stiku kot le mogoče.

V teku štiriindvajsetih ur se bo vršilo nadaljno zaslišanje važnih prič, vključno člana družine Kennan ter John Jacksona, pravnega zastopnika milijonarja Mitchellja.

Mr. Pecora je rekel, da je bila konferenca sklenjena potem ko je v sredo zjutraj zaslišal Draper Daughteryja, sina generalnega pravdnika Združenih držav. Mr. Daughtery mu je dal na razpolago ime človeka, ki mu je telefoniral dne 22. marca, en teden pred umorom Miss King in ki je zahteval pozicijo v Washingtonu, ker bo drugače razkril odnose mladega Daughteryja z Miss King.

V namenu, da dobe nadaljne informacije glede znanstven umorjene, so detektivji večer zopet zaslišali Billie Brakford, črno služkinjo umorjene. Hoteli so izvedeti ime neke plavalce ženske, ki je baje na dan umora zajutkovala v hotelu Embassy. Glasi se, da pozna Alberta Guimaresa. Zamorski služkinji se je zdelo predvsem čudno dejstvo, da je bilo stanovanje popolnoma v redu po završenem ropu. Policija je vsled tega menjala, da je oseba, ki je izvršila rop, dobro vedela, kje spravlja umorjena svoje dragocenosti.

Zamorska služkinja umorjene ter neka nadaljna zamorka, ki vozi vpenjačo v dotični hiši preko dneva, izjavljata, da sta pričani o resničelnosti John Thomasa, nočnega voznika vpenjače, ki trdi, da ni bil človek, katerega je poznal kot Mr. Wilsona, John H. Jackson, pravni zastopnik Mitchellja.

— Jaz moram vendar poznati Mr. Wilsona, — je rekel Thomas

POGREB SLAVNE IGRALKE BERNHARD

Saro Bernhard so položili k večnemu počitku. — Velikanske ljudske množice so se udeležile pogreba.

Pariz, Francija, 29. aprila. — Žalne slovesnosti za Saro Bernhardt so bile izvanredno priproste. Vršile so se iz majhne cerkve sv. Frančiška Saleskega, in nobene godbe ni bilo, nobene maše in nobene pridige. Kljub objavi, da bodo pripuščeni le najožji prijatelji, je dosti ljudi skušalo prodreti policijski kordon pred cerkvijo. Med številnimi venci in šopek je bil tudi 12 čevljev dolg šopek iz vijolice in nagelnov, katerega je poslal Pariz.

Ljudsko množico, ki se je zbrala pred cerkvijo so cenili nad 10 tisoč oseb.

Notranjost cerkve je bila obita s črnim blagom, ki je nosil monogram pokojne igralkke.

Po ulicah je vsepolno baran-tacev, ki prodajajo slike pokojne igralkke. Pisatelj, ki je bil napisal za Saro posebno igrlo, je predlagal, naj priredijo nočjo vsa pariška gledališča benefično predstavo za zgraditev nagrobnega spomenika.

V naslednjih par dneh se bodo sestali odvetniki, ki zastopajo zapuščeno igralkke in njeni upniki.

Ob času svoje smrti je bila Sara čez glavo zadolžena.

PAROLIRAN KAZNJENEC SE JE MORAL VRNITI V JEČO.

Canon City, Colo., 28. marca. — Harold Henwood je zopet v državni jetnišnici, da odsluži do smrtne kazni, dasiravno je bil pred kratkim paroliran. Dolže ga, da je pretil s smrtjo trem osebam in da je s tem kršil svojo parolo.

VELIKANSKI MRIZ V NEW YORKU.

Predvečerašnjim zvečer in danes zjutraj je vladal v New Yorku največji mriz, katerega pomni zgodovina mesta marca mese- ca. Toplomer je kazal 10 stopinj nad ničlo.

večeraj. — Obiskal je stanovanje več kot enkrat. Spoznal bi ga vse-povsod. On je visok, težak in ni-ma nikakih brk.

Mr. Jackson pa ima brke. Ko so ga vprašali glede ugotovila Thomasa, je odgovoril:

— Nimam ničesar pripomniti.

NEMČIJA SE HOČE ŠE NAPREJ BORITI

Stresemann pravi, da mora Francija ali odpoklicati svoje čete iz Ruhra ali pa privoliti v pogajanja na temelju načrta ameriškega državnega tajnika Hughes. — Stinnes ni prosil Mussolinija, naj intervenira v inter-resu Nemčije. — Stinnes v Vatikanu.

Berlin, Nemčija, 28. marca. — Niti nemška industrija, niti vlada kancelarja Cuna bi ne odklonili sporazum s Francijo, vendar pa se nočemo brezpogojno vdati ministrskega predsedniku Poincareju.

To pojasnilo je dal dr. Stresemann, voditelj industri-jalne ljudske stranke poročevalcu "Worlda" z ozirom na izid večerašnjega zaupnega sestanka državnozborskega komiteja za zunanje zadeve. Soglasno z njegovo verzije so se socijalisti popolnoma udali in podredili politiki vlade in industrijaleev.

"Vsakdo v Nemčiji," je nadaljeval, "je mnenja, da bo Poincare diktiral nadaljni versailski mir, če bi vlada Cuna privolila v to, da uravna vprašanja Ruhr in reparacije s Francijo samo, kot zahteva to Poincare."

Vsled tega so tudi člani ko-miteja za zunanje zadeve, od ul-tra - reakcionarnega Helffericha pa do komunističnih delegatov sklenili nadaljevati s politiko pasivnega odpora, dokler ne bo mi-nistrski predsednik Poincare pri-pravljen sestati se z Nemčijo kot sovedeleženko z enakimi pra-vicami na kaki mednarodni ali medzavezniški konferenci.

Poincare dobro ve, da bo moral skleniti kompromis, ka-korhitro bo sprejel mednarodno konferenco izvedencev. Nemčija na drugi strani pa ne vidi nobene druge poti iz sedanje zagate kot da prizna sklep preiskovalnega sveta glede reparacije, kot ga je naprimer predlagal ameriški državni tajnik Hughes v New Ha-ven, dne 29. decembra preteklega leta.

Nemški zunanji urad je vpri-zoril ponovne napore v tej smeri, a dosedaj zama, kajti Francija se vedno nasprotuje načrtu. — Vsled tega bomo nadaljevali s svojim pasivnim odporom, dokler ne bo Poincare umaknil svojih čet iz Ruhra ali namignil, da je pri-pravljen razpravljati o repa-racijah soglasno s predlogom tajnika Hughesa.

Barmen, Nemčija, 28. marca. — Francozi bodo zasedli nadalj-no majhno, a skrajno važno nemško ozemlje na desnem bregu Re-na, v teku naslednjih par dni. V tem smislu so bili informirani tukajšnji Nemci.

Glasi se, da bodo okupacijske sile spojile svoje dosedanje želez-niške postojanke pri Wiperfurthu s postojanko pri Overath, katero so jim izročili Angleži pred nekaj časa. Pri tem gibanju nameravajo zasesti železniška križišča pri — Marienheide, Gummersbach in — Dieringhausen.

Rim, Italija, 28. marca. — Tu-kajšnje nemško poslaništvo je za-nikalo vest, da je bil eden glavnih ciljev obiska Stinnesa v Rimu go-voriti z ministr. predsednikom Mussolinijem ter ga naprositi, naj intervenira v Ruhr zadevi ter protestira v imenu nemškega pre-bivalstva. Tako se je glasilo v va-tikanskih krogih.

Stinnes pozna preveč dobro italijanskega voditelja, da bi storil kaj takega, — je izvedel poroč-evalec Worlda. — V Vatikan je šel v namenu, da se zahvali pape-žu za dar 500.000 za pomoč bed-nim v Ruhr okraju.

IGRALEC VALENTINO BOLAN.

Baltimore, Md., 28. marca. — Bolniške strežnice v John Hop-kins bolnici so bile danes strašno zbe-gane, ko so izvedele, da bo pri-šel prihodnji teden v bolnico zna-ni kinematografski igralec Rudol-f Valentino. Valentino je baje na-jel sobo v bolnici, in specialisti mu bodo skušali slikati njegove razrahljene živce. Super bolnišni-ce pravi, da ne ve, na čem boleha Valentino, a je priznal, da bo pri-šel igralec v bolnico kot bolnik.

DVA POLICIISTA UBITA V BOJU S TERTIJM.

Harlan, Ky., 28. marca. — Po-liceista Little in Short sta bila u-streljena v boju s tretjim polici-stom, po imenu Gilliam. Boj se je vršil v premogarski naselbini Kitz, kot pravijo poročila. Prepri-rati so se začeli na Gilliamovem domu. Ranjen je bil tudi petletni deček.

SPLOŠNA AMNESTIJA NA POLJSKEM.

Varšava, Poljsko, 27. marca. — Poljska vlada je predložila par-lamentu predlogo, ki zahteva amnestijo za vse politične in ver-ske zločince. To je storila vlada vsled tega, ker so velesile končno priznale severno mejo Poljske. Amnestija se tiče političnih zlo-čincev, ki so bili prijeti v okrilju poljskih meja.

SALOMONSKA RAZSODBA.

V West Hoboken živi 18-letni Alfred Watson s svojo staro ma-terjo. Ker fant ni nič prida, se je moral že večkrat zagovarjati pred sodiščem. Sodnik je bil pa doslej še vedno usmiljen z njim in ga ni hotel kaznovati. Pred šestimi me-seci mu je sodnik preskrbel pre-cej dobro službo, katero je pa kmalo izgubil, ker je prihajal na delo prepozno. Preskrbel mu je drugo službo. Tudi iz te so ga vr-gli, ker je prihajal na delo ob de-veletih mestih ob soncu.

Včeraj je poklical sodnik fanta k sebi ter mu takole zagrozil:

Zanaprej se moraš tekom dveh mesecev vsako jutro ob sedmih zglasiti na policijski postaji. Vsta-ti moraš torej ob šestih. Iz policijs-ke postaje naj vodi tvoj pot na-ravnost na delo. Kakorhitro boš enkrat zamudil zglasiti se, te bom zaprl za šestdeset dni.

Upati je, da bo imela ta grož-nja zaželjiv uspeh.

POŠTNEGA ROPARJA SO VJELI.

Atlanta, Ga., 29. marca. — Gé-ralda Chapmana, ki je leta 1921 vprizoril v New Yorku poštni rop ter odnesel en milijon dolarjev, so zopet vjeli in prevedli ga bo-do zopet nazaj v tukajšnjo jetniš-nico, da odsluži svojo kazni, ki znaša 25 let. Nadaljni kaznjene-c, Frank Grey, ki je dobil pet let ječe ter pobežniš s Chapmanom, se je prostovoljno vdal. Oba sta premagala nekega stražnika, pre-žagala železne drogeve, splezala preko dva metra visokega zida ter pobežnila. Obkolili pa so jo v bližini Colberta, Ga. Chapman je prišel streljati na uradnike, a je bil ranjen ter kmalo premagan.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in Advance	\$7.00	For one year in Advance	\$7.00
For six months in Advance	\$4.00	For six months in Advance	\$4.00
For three months in Advance	\$2.00	For three months in Advance	\$2.00
For one month in Advance	\$0.50	For one month in Advance	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

Copies sent by mail to subscribers in foreign countries at special rate. Payment in advance. No return of money for unsubscriptions.

"GLAS NARODA"
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 3878**UNICEVANJE TRUSTOV**

Dosti stvari ne moremo nikdar storiti. Med te spada uničenje trustov.

Pred dvainajstimi leti je izvojevala vlada veliko zmago nad petrolejskim zmagom, ko je razdelila Standard Oil Co. v dvaintrideset ločenih korporacij.

Z drugimi besedami povedano: modri možje v Washingtonu so razrezali črva na dvaintrideset kosov. Vsak teh koščkov pa je medtem zrastle v debelega in velikega črva.

Ali ste mogoče kdaj zapazili, kako se črvi zvijajo v posodi, da komaj razločite, kaj se prvi konča in drugi prične.

To se je zgodilo tudi v slučaju petrolejskega trasta. Soglasno s poročilom senatnega odbora za preiskovanje petrolejskega trasta, je zvitek črvo v škatli navdihnil eno dušo, in ta duša pripoveduje vsakemu posameznemu črvi ceno, katero naj dobi proizvajalec surovega petroleja pri vrelih. Nadalje ceno, katero dobi čistilec za svoj gazolin in petrolej ter tudi podrobno ceno, katero mora plačati konsument.

Poročilo pravi med drugim: "V gotovih ozirih je industrija ter tudi splošno občinstvo bolj izročeno na milost in nemilost Standard Oil interesov kot je bilo takrat, ko je najvišje sodišče razcepilo petrolejski trust v New Jersey."

Temu je treba dostaviti, da je stal v dotičnem času gazolin 13 centov za galono in da mora sedaj po 12 letih, po tako uspešnem razcepljenju trasta, ameriški narod kupovati galono po 24 centov.

Poročilo pravi, da so vse vladne odredbe izjavile ter priporočale nadaljne odredbe. Le naprej, vsak poskus se izplača.

Za vsako pravo pot najdemo 99 napačnih poti, in jasno je, da se bodo naši državniki najprej poslužili 99 napačnih poti, predno bodo pravo ubrali.

Po našem mnenju se da problem le na en način rešiti. Ali naj vlada lastuje traste, ali pa naj trasti lastujejo vlado. V sedanjem času imajo trasti vlado v kremli, in če ljudem ugaia ta način vlade, že mora biti prav.

Če je ljudem prav, naj Standard Oil Company vlada Washingtonu.

Dopisi.

Greensburg, Pa.

Ko pridem domov z dela, mi je prvo pogledati v naš list "Glas Naroda". Zanimam se zelo za dopise iz raznih slovenskih naselbin, zato jih tudi rad berem. Namenil sem se tudi jaz napisati par vrstic, čeprav nimam kaj posebnega, le toliko, da nisimo tudi tukaj pri nas zadnji ljudje.

Prvo je seveda, če ima človek kako primerno delo, tako da preživi sebe in celo družino. Zaposleni smo večinoma v Kelly Jones Co. Dela se z vsa paro, ljudi ima pa zmiraj premalo, zakar mislim, mora biti krivo gotovo to, ker tako slabo plača. Po-majnah se sedaj nekateri dobro zaslужijo, kako bo pa to dolgo, se ne ve. Gotovo se bodo tisti, ki imajo malo "večje" glave kakor mi delavei, po prvem aprilu premislili na majnarski zaslužek ter bodo začeli spet z nedeljami in prazniki, tako da se lahko človek odpočije.

Mislim pa, da ima vsak, kakor tudi jaz, takih počitnic čez glavo še od lanskega leta.

Zima je minula in tako se počasi bližajo lepi spomladanski dnevi. Človek se res vsega naveliča, posebno pa, če je zaposlen v kakšnem dimu in smradu kot mi tukaj v Kelly Jones. Sklenili smo dne 18. marca na seji SSPZ, da priredimo spet enkrat veselico. Vsi smo dobri za delo, zato moramo biti tudi včasih veseli, da pozabimo vsaj za par ur vse naše gorje. Naproseni sta vsi Slovenci in Slovenke iz okolice Greensburg, da se udeležite te veselice. Da bo zanimalo vsakega, sem prepri-

čan, ko boste slišali naš na novo ustanovljeni tamburaški zbor, ki bo nastopil prikratk. Upam, da bo zadovoljen vsak, ko bo slišal polko ali valček. Zato prosim, pridite vsi v soboto 14. aprila zvečer v Slovensko-amerikansko klubovi dvorani na Hammer Plan. Začetek ob 6. uri. Za prigrizek in zmnožitve grla bo skrbel odbor. Pridite! Ne zamudite! Pozdravljeni vsi!

Louis Gorene, član društva.

Joliet, Ill.

Rojak, ki je nabiral oglase za velikonočno število Glas Naroda, ni bil nikakoj zadovoljen, ko je prišel k meni. Na obrazu se mu je bralo, da je nekako obupan. Vprašal sem ga: "Kako je, France?" On mi odgovori, da ni posebno dobro. Jaz sem ga hitro obsodil, to da obsodil sem ga napačno. Rekel sem mu namreč, če misli da mu uredništvo Glas Naroda ne bo dalo dovolj prostora za nabrane oglase. Povedal mi je, da je začel že zjutraj z nabiranjem, da je nabiral dva oglasa, da pa mora nehati, ker je že pozno. Pri odhodu sem mu svetoval, naj ne obupa, kajti naša naselbina je ena naj-večjih v Ameriki. Pri nas imamo namreč od 40 do 50 vsakovrstnih obrtnikov. Seveda, če bi prodajal France čikaški "funny paper", bi napravil boljše kupčije. Za tiste neumnosti se namreč naši "zavedni" rojaki vsako nedeljo zjutraj kar tepejo na vogalu Hickory in Ruby St. Žalostno, toda resnično! Naročnik.

Iz Maribora.

Posiljam vam pet dolarjev za nadaljnjo pošiljatev Glas Naroda, ker bo kmalu leto, odkar smo se poslovili od Amerike in od Vas. Kakor hitro bom v posesti še dveh dolarjev, vam jih doposljam, kakor tudi znesek za Amerikansko-Slovenski Koledar, ki ga tako težko pogrešam.

Anton Terbovec piše, da se nobena dežela ne more z Ameriko meriti. On še ne ve, kako veliko resnice je s tem povedal. Ko človek po 18. letih pride sem nazaj in že eno leto tukaj prebiva, se spozna, kako daleč so tukajšnje razmere. Nekaj časa se še človeku zdi, da se bo že živel, ko sem prišel, toda pozneje se mu oči odprejo, da vidi, kako je tukaj vse na robe. Ljudje so čisto drugačni. Vojna je vse zdvijala. Vse je divje, nervozno, in vse krade, kar ima noge.

Vas srčno pozdravljata Anton in Marija Lečnik.

Iz Adlešic na Belokranjskem.

Dne 16. marca je privozil avto v Adlešice z g. ministrom dr. Zupaničem, ki je belokranjski rojak iz Gribelj. Med vojno je bil v Ameriki in je delal propagando med rojaki.

Iz Slovenije.

Nova zanimiva knjiga je izšla. "Azazel", žalna igra v starih dejanjih. Spisal Ivan Pregelj. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, kjer jo je tudi dobili. "Jutro" piše o nji: Marija Magdalena, Jezus in Judež Iskarjot so bili že opetovano predmet psiholoških studij. Tudi leposlovci so vromali in dramah skušali razrešiti zagmetko, čemu je Judež, med učenci menda najbistrejši, prodal in izdal Jezusa, a se nato takoj skesal in svoj zločin poplačal sam s prostovoljno smrtjo. Pred dvajsetimi leti je Heysejeva drama "Maria von Magdala" obravnavala ta problem. Heyse je našel povod Judežev izjave v ljubosumnosti. Marija iz Magdale, bivša krasna javna vlačuga, je bila metresa Judeževa; ko pa je ugledala Jezusa, je postala spokornica in vdama le Jezusu. Judež, bivši, menjalec denarja, nekaj bankir, je bil oni, ki mu je Jezus v templju prevrnil mizo in zmetal novce po tleh. Fantičen žid, rodom iz Jeruzalema, ki je Judež, ki želi svobodo svojega naroda in mrzi Rimljane, se Judež oklene Jezusa, ker verjame, da je Jezus rešitelj Judov in bodoči njih kralj. Judež je verjel, da ustanovi Jezus znova svobodno judovsko kraljestvo, v katerem bosta vladala mir in pravica, da zlozni rimski igo in postavi svoje tovariše na odlična mesta. Toda Jezus ga je povsem razočaral: namesto da bi peljal Jude na boj za svobodo, jim je dejal: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega..." Judež je besen, ko sliši nauk: "Ljubite svoje sovražnike..." Jezus se zdi Judežu slabše in slepar, ki je znal očarati Marijo in mu jo vzeti. Zato gre in izda svojega mojstra. A nekdanja ljubezen do učitelja se mu povrne, zgrozijo se sam nad svojim zločinom in se gre obesi; Marija iz Magdale pa odide v puščavo dovrešiti svoje očenežje. — Isto snov je obdelal Pregelj. In tudi on razlaga Judežev zločin z ljubeznijo spolov. Azazel, duh blodni, ki vpleta moža in ženo v nečistim hrepenjem, je zavedel Judeža, da je iz besne spolske ljubosumnosti prodal Jezusa. Zanimivo bi bilo primerjati Pregeljevo in Heysejevo dramo. Gotovo je po svoji formi Pregeljeva modernjša, stil mi je prežnejši, dialog ostrejši, lapidarnjši, Heyse pa je širši, bogatejši v motivih, v oseh raznovrstnejši; zlasti je z uporabo rimskega elementa idejno stran zelo poglavit. Pregeljeva žalna igra se baje vprizori že letos na odru ljubljanske drame, Dikeja ji je krasna in osebe so prav dobro karakterizirane. Dejanje je živahno in se goji v Magdali. Kapernavmu, ob Tiberijskem jezeru in ob Oljski gori. Tudi kot berilo je igra zelo zanimiva. Izredno plodovit je Pregelj, in kakor že njegove prejšnje knjige, tudi "Azazel" toplo priporočamo.

Potres smo imeli pred kratkim v Beli Krajini, in sicer kar tri zaporedoma. Najjaki ni povzročil posebne škode. Čutili ga je bilo tudi zunaj, kjer je začelo blago tekati semintja, in kokiši in goske so kričale, da je bilo groza.

Petindvajsetletnico svojega poklica

v gostilniški obiti je praznoval te dni Matija Dolničar, restavratore na gl. kolodvoru v Ljubljani.

Pobegnili je neznano kam

16letna Angela Dobrin, ki je bila nazadnje v službi pri slugi Mestne hiše Kraljevi v Ljubljani. Dekle je nekoliko slabotno, a se tudi rada zanima za tuje blago.

Aretiran dalmatinski krošnjar.

V zapore mariborskega sodišča so pripeljali dalmatinskega krošnjarja Marija Lareta, ki je lansko leto razpečeval pri graških juvelirjih stare srebrne avstrijske goldinarje. Neki zlatar je bil končno toliko previden, da je poklical policijo, ki je Lareto aretirala. Izkazalo se je, da so bili goldinarji ponarejeni. Toda naši krošnjari so tudi v tujini dobro organizirani, kajti čez par dni se je pojavil v Gradcu neki dunajski odvetnik, ki se je zavezal za Dalmatince, sklicevaje se na pričevanja njegovih tovaršev, da je aretiranece kupil goldinarje od drugih, ne da bi slutil ponarejenost. Zato je bil izpuščen. Nato je kramaril po Jugoslaviji. Ker pa je krošnjar bival dalje časa poprej v Mariboru, je izdalo za njim tudi mariborsko sodišče, ki je zvedelo za te goldinarje, tiralice, ki ga je pred kratkim izsledila neke v Dalmaciji, odkoder so ga poslali v Maribor. Tam so tudi natančno preiskali dalmatinsko kolonijo na Pristamu. Toda denarne kovačnice niso izsledili. Marij Lareta še vedno odločno tajni krivdo, samo na graški zagovor je pozabil in trdi sedaj, da je dobil goldinarje v Čakovcu.

Iz Tomilja pod Krimom.

Zelo dolgo v javnosti ni bilo govora o naši podkrimski vasi, ki je slovela nekdanj kot nezavetna klerikalna domena. A sedaj je drugače: vojna je tudi pri nas mnogo spremenila. Že nad 4 mesece, kar se je ponesrečil prejšnji župnik Gabrček, nimamo duhovnika. Če hočejo ljudje imeti mašo, se morajo voziti v Ljubljano po duhovnika, pa mu plačati seveda tudi stanovanje in hrano, čeprav so oddali vso predpisano hero po kojnemu župniku in je na Igu plačan kaplan. Otroci so prinesli iz šole izkazila z neredovanimi veroukom. Te razmere so avtoriteto ljubljanskega škofa, ki ima patronat nad našo župnijo, zelo omajale in lepega dne se zna zgoditi, da bo imel gospod Jeglič pri nas drugo — Riamanje.

Ali veste, —

da je rekel profesor Pupa na mirovni konferenci: "Delo izvežanih slovenskih mehanikov v industrijah je ravno toliko pomembno kot izvežanih vojnih kot armada 25.000 popolnoma opremljenih vojakov." Ali veste, da je turški tohok najboljši tohok za cigane, in da so Helmar napravljene iz 100% čistega turškega tohoka?

Velika tatvina v Ljubljani.

Ljubljanski sodavčar Gašper Bolte se je udeležil pogreba gospe Košeninove. Gospodarjevo odsotnost je njegov hlapec, kateremu so bile razmere v hiši dobro znane, porabil, vdr v Boltovo sobo ter odnesel malo železno blagajno, kjer jo je nemoteno odprl. Iz blagajne je vzel gotovine v bankov-

Peter Zgaga

Narodna pesem o nenaravnem razvoju velike ideje.

Prečudna, trda, temna nač zakrila vse je, da polnoč navdala sreča vseh je. Greh jim bil v zobeh je in očeh.

Nihče ni vedel, kam da gre: kje pot je prava: kje steze nevarne so in kje lepše.

Očanci modri na Lawndel dejali so: "Kdo bo otel ta rod in ga bo v raj privel?"

"Kam greš naš rod, rudeči rod? Kam greš naš rod, trpeči rod?"

Si li pozabil rod: Gospod smo mi in ti boš Iskarjot, če boš izgrešil našo pot!"

Najprej so prigovarjali, proklinjali povdarjali, kričali, kritizirali, med saboj se prepirali, prosili so in švicali.

in napomoč so klieali.

A nič in nič — rudeči rod ubral je svojo stransko pot.

"Hm, brez laterne ne bo nič, brez luči bi še več hudič" — so rekli in prizgali so laternico-prosvetnico.

Prosvetnico-laternico — in se na pot podali so, misleč, da s kako ternico bi panali preteč pogin.

Oj z bogom terna in činkvin! Ker nič in nič: rudeči rod je ubral dalje stransko pot.

Svetili so, rotili so; a nič in nič: rudeči rod je hodil lažje krivo pot.

Z laterno posvetili so v prečudno republiko.

In glej, kot da zastal je svet!

Ves rod je gledal kot prevzet v prečudno republiko; odpiral žep in dajal, strmel je in navduševal se je za cilj iz zraka vzlet.

Z denarjem so gospodje si našmirali oči koles, da lažje bi dohajali rod, ki je hodil ves ožet korajžno svojo lastno pot, ko snel je mreno iz očes.

Razdalja rasla je čez noč.

Ne bo ga dohiteti moč. Ker rod je šel, prehitro šel, v daljavo od čikaških mož.

Na klič "počakaj" je bil dan odgovor oster kakor nož.

Laterno so obračali zdaj v to, zdaj v ono božjo stran, a vse zaman, oj, vse zaman!

Izmogzan in izčrpan rod je hodil dalje svojo pot.

Možem je duša sikala: "Če bo tako, bo petkrat nič, če bo tako, bo res hudič!"

Ko je laterna stikala po temnih kotih, je nekoč slinečajo, kar mimogredno zablislila v zakonski hram.

In zdaj blesti in ni je sram. Ej, tam prečudne so reči, ne veste, kaj se tam godi!

Obstal je neizkvarjen rod in jel zijati je čez plot v raj zakonskih zmed in zmot.

Gospoda pa svetila je pod kotte in pod postelje. Vsa gleda, bulji ves zavzet v ta sprijeni zakonski svet.

Zdaj rod stoji in zdaj je mir — pijan družinskih je razmer.

Jugoslavanska

Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 832 E. 125th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GED. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih: JOHN MOVERN, 613 — 12th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 448 S. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadporni odbor:

ANTON SPASNIK, Room 200 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1834 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4333 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 410, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK SORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 198 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARCO, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotine uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavno tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške splošne naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom na občin priročje. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se da obrniti na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Razne vesti.

Miljoni iz Rusije.

Iz Sofije na Bolgarskem poročajo: Tu so odkrili centralni biro "Ujedinjene repatriacije", kateremu stoji na čelu nekoliko ruskih višjih častnikov. Ta biro plačuje boljševiška centrala v Moskvi in ima nalogo, da v čim večjem številu organizira po vsem Balkanu boljševiške vojne odrede. V to svrhu je dobival biro vsak mesec ogromne svote denarja iz Moskve in je finančni komunistične organizacije. Po poteku dosedanje preiskave je dognano, da je biro že v vseh balkanskih državah otvoril svoje podružnice, kakor tudi da so podružnice vsak teden pošiljale poročila o svojem delu moskovski centrali. Pričakujejo se še nadaljna senzacionalna razkritja.

Socialistične demonstracije.

V Krakovu na Poljskem se je vršilo zborovanje socialnih demokratov, na katerem so protestirali proti poveljevanju predsednikovega morila Niewiadomskega. Zborovalci so odšli pred palačo knežiškega šapleja, kjer so razbili nekaj sip. Nato so odšli pred frančiškansko cerkev, kjer se je ravno vršila zadušnica za Niewiadomskim. Tudi tukaj so metali kamenje ter poškodovali en mozaik.

Kerenski.

bivši predsednik ruske ustavne vlade, si služi svoj kruh kot natakar v nekem hotelu v Londonu.

Zdržitev med ital. fasisti in nacionalisti.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Najbolj industrialne države. Na podlagi versajškega miru je uprava Mednarodnega urada dela sestavljena iz 12 članov, med katerimi mora biti 8 zastopnikov najbolj industrialnih držav. Posebna komisija Lige narodov je določila te države na podlagi preiskave, pri kateri so bili merodajni sledeči kriteriji: število v industriji zaposlenega prebivalstva in razmerje k celokupnemu številu, celokupna motorična sila (parna, električna, vodna) tovarni; število konjskih sil na enega prebivalca; dolžina železnice; koliko železnice na 1000 kvadratnih kilometrov; važnost trgovskega ladjevja.

Na podlagi teh kriterijev je bil ugotovljen sledeči vrstni red osmih najbolj industrialnih držav. Te so: Belgija, Francija, In-

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so v kratkem ti-le: Nacionalistično združenje izgubi svoje ime in sprejme fašistično; pač pa se ohrani nacionalistični aparat, ki bo posledično služil kulturnim in vzgojnim svrham.

Po dolgotrajnih pogajanjih in pripravah se je dne 25. februarja v Rimu proglasila združenje nacionalistov s fasisti. Glavna ovira je bila odstranitev z znano izključitvijo protizidarstva iz fašizma, s čemer je bila za vse prave nacionaliste zahtevana edina prava pot. Pogoj združenja so

Leonid Andrejev:

Povest o sedmih obešenih.

Za Glas Naroda prevel A. Babec.

(Nadaljevanje.)

IX.

Strašna osamelost.

Pod isto streho in v območju istega melodičnega bitja stolpne ure, oddaljen samo par celice od Sergeja in Musje, toda strašno osamel in izoliran, kakor da bi eksistiral sam v vsem svetovnem univerziju, je čakal konca svojih dni nesrečni Vasilij Kaširin.

Pokrit z znojem, s srajco, ki se je oprijemala telesa, in z lasmi, prej lepimi in kodrastimi, a sedaj vsečimi v dolgih pramenih gladko navzdol, je korakal gor in dol po svoji celici, z obnašanjem človeka, ki ga muči grozen zobobol.

Včasih je za hip sedel, nato pa prišel spet hoditi, skoro tekat; nato je tuhtam naslonil svoje vroče, znojno čelo na zid celice ter zmedeno gledal naogrog, kakor bi iskal kako zdravilo. Izpremenil se je tako, da bi človek mislil, da ima dvojce obrazov: eden, mlajši obraz je izginil bogvekam ter se umaknil drugemu, strašnem obrazu, ki je prišel nekod iz teme.

Kaširin je bil udejstvovana podobna groze in terorja. Onega usodepolnega jutra, ko je vedel, da gre smrti naproti, mu ni bilo nič in igral se je ž njó; a ta večer ga je zagrnjalo valovje groze in terorja. Tako dolgo, dokler je hodil prostovoljno nevarnosti in smrti naproti, dokler je sam držal v rokah svojo usodo, tedaj je bil hladnokrvn in celo vesel. Tedaj ni pomišljal, ker njegova volja je bila močnejša kot on. S peklenskim strojem, privezanim okoli pasu, je samega sebe izpremenil v smrtonosni instrument; izposljal si je od dinamita njegovo bliskovito in vse uničujočo moč. Na ulicah, vrteč se med ljudmi in ogibajoč se izvoščkom ter vozovom poudižne železnice, se mu je zdelo, kakor da je prišel z drugega sveta, kjer ne poznajo strahu pred smrtjo.

Nenadoma pa je nastopila strašna, brutalna izprememba. Vasilij ni mogel nič več iti tja, kamor je sam hotel, temveč je bil vreden, kamor so drugi hoteli. Nič več si ni izbiral svojega mesta, temveč so mu ga izbrali oni med štirimi stenami v tesni celici. Nič več ni mogel izbirati med življenjem in smrtjo; peljali so ga smrti v naročje, gotovi in strašni smrti. — On, ki je bil nekaj časa veličevna volja in življenje in moči, je postal mahoma ubogi impotenten stvor. Karkoli naj bi rekel, oni ga ne bi poslušali; ako bi hotel zakričati, bi mu zamašili s čunjo usta, in če bi poizkusil oditi, bi ga prijel ter obesili. Ak bi se jim upiral, če bi se jim branil, če bi legel na tla, oni bi bili močnejši kot on; dvignili bi ga, povežali in nesli k vešalim.

Odem Vasilija Kaširina, obsojenega na smrt, se je videlo vse drugače kakor drugim ljudem. Vse se mu je zdelo tuje: celice, vrata, trdnjava, mehanična pupa, opremljena z mušketo, ki je hodila pred njegovimi vrati gor in dol, in druge pupe, ki so ga gledale skozi okence ter mu dajale hrano.

Človek, ki je umrl za ta svet. V sodni dvorani je navzočnost njegovih tovarišev dobro vplivala nanj. Tamkaj je vsaj za hip videl spet ljudi, videl sodnike, ki so ga sodili, ki so govorili jezik ljudi, poslušali in razumevali. Toda ko je ugledal svojo mater, tedaj je že vedel natančno, s strahom človeka, ki ve, da bo zblaznel, da je bila ta ženka samo mehanična pupa.

Ko je mati pričela jokati, je videl Vasilij zopet nekaj človeškega v njej, toda to je izginilo pri prvih besedah, ki jih je izgovorila.

Nato je Vasilij Kaširin poizkusil moliti. Vere sicer ni imel, toda enkrat, v svoji detinski dobi, je čul besede, ki so napravile nanj velik vtisek. Te besede so se glasile:

— Blagaj vsem, ki trpijo!

Včasih je vzdihnil: — Naše življenje... toda ali je res življenje? Reci, dragi, ali je res življenje?

Vse je izginilo. Vasilij se je smrtno prestrašil, ko so prišli v celico ponj. Ni pričakoval, da je že prišla ura usmrčenja; videl je pred sabo ljudi, in zbal se jih je, kakor prestrašen otrok.

— Ne bom več storil! Ne bom več storil! — je šepetal, ne da bi ga kdo slišal ter se umikal proti kotu, kot otrok, ki skuša uteči očetu v kaznovanju.

— Treba, da se odpravite... Govorili so, hodili so ter mu nekaj dali, o čemer ni vedel, kaj je bilo. Zaprl je oči ter se prišel z muko pripravljati. Vrnila se mu je spet vsa zavest; nenadoma je vprašal enega od uradnikov za cigareto. Vprašani je naglo odprl dozo ter mu jo ponudil.

X.

Zidovi se rušijo.

Neznane, nazivan Verner, je bil od življenske borbe utrujen mož. Strašno je ljubil življenje, gledališče, družbo, umetnost in literaturo. Imel je izvrsten spomin in govoril je gladko več jezikov. Skrbno in izbrano se je oblačil in bil je človek lepih manir. Od cele skupine teroristov je bil on edini, ki se je mogel pokazati v odlični, izbrani družbi, ne da bi se mu bilo bati razkritja.

Že dolgo časa ni več občutil veselja do življenja. Vzrok za to je bil ta, ker je svoječasno na ukaz stranke usmrtil nekega policijskega volhna. Odtlej je pričel samega sebe smatrati popolnoma indifferenčnim ljudem. S stranko ni več simpatiziral, a ker je bil mož

železne volje, je ostal, kot je bil, ali od onega časa je bilo nekaj mrazlega v njegovih očeh. O vsem tem pa ni omenil nikomur ničesar.

Se neko drugo redko lastnost je imel: strahu ni poznal. Tolažil je one svoje tovariše, pri katerih je opazil pojave strahu, tolažil zlasti Vasilija Kaširina, ampak njegova tolažba je bila hladna, skoraj oficijelna.

Verner je umeval, da eksekucija ne pomeni samo navadne smrti, temveč še nekaj več. Sicer pa je bil odločen, da ji bo šel hladno naproti ter da bo do zadnjega živel. V sodni dvorani ni mislil ne o življenju, ne o smrti: v mislih je igral težavno šahovsko partijo, kateri je posvečal vso svojo pozornost, vse svoje misli. Bil je izborni šahist in pričel je to partijo prvi dan svojega jetništva, nakar jo je neprestano nadaljeval. In tudi obsodba, s katero se ga je obsojalo v smrt na vešalih, ni premaknila niti ene figure na nevidnem šahovskem polju.

Ideja, da morda ne bo utegnil končati svoje partije, ni motila Vernerja. V jutru zadnjega dne svojega življenja je pričel izobličavati in popravljati svoj bajni načrt, ki se mu je prejšnji večer izjalovil. Sedel je dolgo časa nepremično, držal roki med kolena; nato je vstal ter pričel hoditi po celici, pri čemer je tiho poživljal neko italijansko melodijo.

(Dalje prihodnjik.)

Povišanje cen premogu v Nemčiji.

Iz Berlina poročajo, da so se cene premogu povečale za 100 odst. Med prebivalstvom je zavladalo trebo iz inozemstva.

Izpred mariborske porote.

Maribor, 7. marca.

Usoda gostilničarja.

Današnja porota so pričeli z razpravo proti mladoletnima pretepačema Francu Mešku in Stefanu Rozini, ki sta lansko jesen v gostilni Leopolda Vidoviča na Meljskem vrhu pri Mariboru popivala z večjo družbo drugih fantov.

Fantje so se začeli pripravljati radi izvrševanja neke tesarske obrti, pa so ta preprič kmalu prenesli na cesto, kjer se je pričel splošen pokolj. Eden je dobil po glavi, drugi je že letel po cepe, tretji je vrzel kamen, da je kmalu eden oblezel, četrti je dobil s palico po desni roki in odšel z bojišča z zlomljeno lehtnico. V mesarskem klanju se je sukali tudi neki Fijan, za katerega se je posebno bala gostilničarjeva hčerka, ki je zato poklicala očeta Vidoviča na pomoč. Vidovič je pograbil bikovko in delal red. Svojo vniemo pa je drago poplačal. Stefan Rozina je imel pripravljeno odprt nož in ga je radevolje posodil Francu Mešku, ki jo je pravkar skupil z bikovko. Meško se je z odprtim nožem zakadil proti Vidoviču in ga s smilj z nožem naravnost v levo oko. Čez par dni so morali Vidoviču levo oko v mariborski bolnici odstraniti.

Franc Meško je dobil pri današnji razpravi 18 mesecev, Stefan Rozina pa eno leto, poleg tega pa mora plačati Vidoviču oko, kar ga bo stalo 10.000 K.

Zli duh pokvarjene žene.

V jeseni 1921 je poročil kmečki sin Ivan Hauhi v Tolstnem vrhu Ivano Ročnikovo, ki je bila na slabem glasu. Mlada bi bila rada za gospodarila, stara pa posestva ni sta hotela izročiti, posebno oče Andrej Hauhi ni hotel postati prevežkar. In v poprej murnem Hauhijevem domu so se pričeli prepriči. Mati se je nagibala k sinu in tako se je obrnil ves srd mladih dveh proti očetu. Posebno mlada žena, obdolženka Ivana Hauhi, je vedno hujšala sina proti očetu, ker ni hotel izročiti posestva. Stari se je moral končno umakniti k tujim ljudem. Koncem januarja lanskega leta se je vrnil zopet

domov. Čez dva dni pa sta ga baje našli Ivana Hauhi-snaha in umobolna hči obešenega. Ivana Hauhi pravi, da je odrezala vrv in tast je padel izpod trama na slamo, kjer so ga potem našli orožniki. Orožniki so sodišču sporočili, da se je ranjki obožal vsled družinskih razmer in tako zadeto sploh niso dalje preiskovali.

Mlada zakonec sta sedaj dobila zaželeno posestvo, začela sta pijačevati in zapravljati in sta končno posestvo prodala. Zanimarila sta tudi obuboženo mater, vzklikarico in ta je zapuščena v svoji užaljenosti 10 mesecev po usodni noči odkrila tajnost nesrečnega večera, ko je izdihnil njen mož. Dan poprej ji je snaha obdolženka pri lučanju bučnega semena razlagala, kako treba usmrtiti človeka, da se ne poznajo sledovi: Spetemu je baje treba odviti ruto krog vratu in zadrgniti, da se zaduši. Zločinska žena je še pristavila: "Mati, jutri popoldne ob treh bo oče mrtev tu na klopi."

Zvečer so se skupaj večerjali, potem pa je šla ona spat v kuhinjo, ki jo je snaha zaklenila, stari Andrej Hauhi pa je ležal v sosedni sobi. Okrog 11. ure ponoči je slišala, kako je stari zarohel: "Ti hudič boš mene zadavil!" Po kratkem ropotu sta odšla iz hiše, kamor sta se vrnila šele čez pol ure. Starka ni mogla iz zaklenjene kuhinje, mislila pa si je takoj, da sta se mlada lotila moga. Zjutraj je vprašala po možu, katerega je pa videla šele popoldne, ko so ga prinesli iz sklednja. Povod h krvavemu dejanju pa je bil najbrž ta, da sta hotela obdolženca dobiti od očeta tudi denar, ker je ravno dva dni pred smrtjo prodal nekaj leš. Takrat se je izrazila obdolženka napram neki priči, da bo hudič menda ves les požrl. Obtožnica domneva, da sta obdolženca ranjkega po zadavljenju spravila na skedenj, kjer sta ga nato obešila, da bi s tem izbrisala sledove zločina.

Obtožnica sta krivdo tajila naprej tudi pri razpravi. Zagovornik pa je trdil, da je Hauhi alahumen in je predlagal, naj ga psihiatri preiščejo, čemur je sodišče ugodilo in razpravo odločilo.

Zagonetno, toda resnično.

Sleparija s krediti.

Najbolj obsežna sleparija, je sleparija s krediti ali posojili, in oni, ki jo zagreše, se najbolj pogosto izognejo postavi.

Človek bo domneval, da ni tako lahko prikriti naprimer ukradene, svile stvari v vrednosti 100.00 dolarjev, a to se vendar dogaja skoraj sleherni dan. Zločinci, kojih življenski namen je slepariti trgovce, dobe vedno nova sredstva in pota, da se izognejo pravici. Pogosto spravijo ukradeno blago, kožuho in svilu, v velika skladišča, ali pa imajo lastnike skladišč za svoje skrivce. V takem slučaju odpolje lastnik ukradeno blago po stranskih poti h kakemu svojemu sozaratniku v oddaljeno mesto.

Pred par leti je imel John Wolf dve prodajalni s specialitetami v nekem razvitičem mestu Srednjega zapada. Koncem letoja je rekel, da si po privoščil dva tedna počitnice, poveril vodstvo trgovin svoji knjigovodki in rekel, da bo šel na lov v Skalno pogorje.

Naslova ni pustil.

Prodajalke v mestu so bile vesele kot miši, kadar ni mačke doma. Šele dva ali tri dni pred pondeljkom, ko je lastnik objavil svoj povratek, so se lotile dela. V pondeljek pa ni bilo gospodinja od nikoder. Dekleta so se vznemirila, ž njimi vred tudi upniki, kajti Wolf jim je bil dolžan približno \$50.000.

Potekel je nadaljni teden. — Wolf pa ni bilo. Končno so uvedli upniki konkurzno postopanje ter razkrili, da je izginilo iz teh prodajalnih najboljšje blago. Vložili so priziv na National Ass. Credit Men. Ta organizacija je odpustila svojega najboljšega detektiva George Osta. V obeh prodajalnah ni našel nobenega sledu. Prodajalke niso ničesar v

le o Wolfu, ki ni imel nobenega privatnega stanovanja, ampak je stanoval v hotelu. Seboj je bil vzel svojo prtljago. V hotelski sobi je našel Ost par nepopisanih papirjev in kuvert. Poleg tega je dobil tam vozni red ter prazno medicinsko steklenico.

Ost je bil zelo izkušen detektiv. Vzel je v roko vozni red ter ga spustil večkrat na mizo. Vsaki pot se je odprl na istem mestu. Vedno se je odprla stran, kjer so bili znamenovani vlaki, vozeči na Santa Fe železnici.

Iz tega je sklepal, da je najbrže Wolf pobegnil po tej železnici in da se vsled tega mudi nekje na Jugo-zapadu.

Santa Fe železnica pa je dolga več tisoč milj ter ima nebroj stranih prog. Spaja na stotine mest, trgov in vasi. Skoraj nemogoče je bilo vsled tega izslediti pogrešnega na tej progi.

Ost je šel k lekarnarju s steklenico ter mu jo pokazal. Povedal mu je naslov zdravnika, ki je napisal recept. Od zdravnika je izvedel, da je bila medicina namenjena Wolfovi ženi, mladi in lepi ženski, ki bi morala biti mati, a je posvečala vso svojo ljubezen mačkam.

Vedno je imela okrog sebe najmanj ducat mačk.

Kamor je šla, so gotovo šle z njo tudi njene mačke. Ost je izvedel v hotelu, da je vzela Mrs. Wolf seboj enajst mačk.

Tedaj pa se je pričel lov na žensko z enajstimi mačkami.

Kako pa naj prične s poizvedovanji?

Santa Fe železnica vozi od Chicaga do Kansas City, in odtam pa preko Oklahome, New Mexice, Arizone in prav do pacifične obali. Poročilo o enajstih mačkah je prebralo detektiva, da ni Wolf nihče drugi kot zloglasni Gerson Fox, kateremu se že ni nikdar posrečilo pregovoriti svoje žene, da bi se ločila od svojih mačk.

Ost se je več kot enkrat službeno pečal s Foxom, ki je bil znan kot kreditni slepar ter je bil že enkrat zaprt. Ponejke je postal Fox pošten, a ni mogel zatajiti

svoje narave. Končno je zopet pričel slepariti. Bolj kot kdo drugi si je znal pridobiti kredit ter izginiti, kakorhitro je bila njegova prodajalna polna neplačnega blaga.

Njegova žena je bila prej zaposlena pri njem. Včasih sta živela skupaj, včasih pa ločeno, baje radi sporov v zakonu, v resnici pa zastranega, ker je bilo tako za oba prav.

Fox je izvršil najmanj petnajst kreditnih sleparij, a le v enem slučaju so mu mogli dokazati krivdo. Nastopil je v več kot 50 mestih ter se posluževal pri tem vedno drugega imena.

Prišel je v to ali ono mesto, otvoril prodajalno, naročil nekaj blaga ter polagoma zvečal številu svojih upnikov in obseg kreditov, dokler ni bila prodajalna polna dragocenega blaga. Potem pa je izginil.

Vsakipot, kadar je otvoril prodajalno, je bila njegova žena poleg. Vedno je imela pri sebi tudi mačke. Par mesecev pozneje pa je izginila. Navidezno se je napolnila v oddaljeno mesto, a le njen mož je vedel za njen naslov. — Ko je napolnil pripraven trenutek ji je pričel pošiljati blago, katero je naročil, a ne plačal.

Detektiv Ost je pregledal akte. Ugotovil je, da sta izmenjala — Fox in njegova žena v teku let brzojavke, ki so se čudno glasile. Neka brzojavka se je glasila: — "Kje je sedaj Ana? Odgovori takoj ter jo pošlji."

Mrs. Fox je brzojavila iz drugega mesta: — "Ana je v St. Louisu. Poslala jo bom."

Nadaljna brzojavka se je glasila: "Marija je na Centralnem kolodvoru v New Yorku. Tam jo poišči."

Med listinami, ki so bile zaplenjene v prejšnjih Foxovih prodajalnah, je dobil Ost dosti takih brzojavk. Več kot sto ženskih imen je bilo navedenih v njih. — Kako bi bilo mogoče, da bi imela Fox in njegova žena toliko sorodnic? Ali pa so bila to morda mačja imena? Zakaj sta se Fox in njegova žena vozila na stotine in stotine milj, da se sestaneta z Anami, Marijami in Bertami?

Ost je sklepal iz tega, da se ne tičejo ta imena niti žensk, niti mačk, pač pa zavojev ali zabojev ukradenega blaga, katero sta Fox in njegova žena vsepovsod razdelila. Po to blago je poslal Fox vsakipot, kadar je nanovo otvoril prodajalno, v kateri je hotel zaslužiti denar.

V brzojavkah navedena ženska imena so pomenjala v vsakem slučaju železniške postaje, hotele ali pa privatna stanovanja, nikdar pa kolodvorov ali javnih skladišč.

Iz tega je Ost sklepal, da je to ukradeno blago spravljeno v kovčehih in skrito v skladiščih kolodvorov ali hotelov in da pomenja vsako ime določen kovček. Fox in njegova žena sta imela seznam kovčegov in njih vsebine. Kakorhitro je Fox otvoril kako prodajalno v tem ali onem mestu ter izvedel, da bi lahko dobro prodal spodnje perilo, si je ogledal dotični seznam ter ugotovil, da ima dotično blago v kovčegu znanovanem z imenom "Erna".

Brzojavno je sporočil svoji ženi, naj mu pošlje "Erno". Razprodal je svilo ter kovček napolnil z novim blagom, kupljenim na tujem.

Njegova žena je nato pravosodno odpotovala s polnim kovčgom ter ga skрила v tem ali onem kraju. Hoteli seveda niso mogli vedeti, kakšno sleparijo sta uganjala.

To se je godilo leta in leta. Detektiv Ost se je lotil dela. Odpeljal se je iz Chicaga po Santa Fe železnici ter izpraševal sprevodnike, nosače, zavirače in portarje, če so videli žensko, ki ima seboj enajst mačk. Sprevidnik mu je takoj rekel, da je videl to žensko pred šestimi tedni na

HELMAR

IZBIRA ONIH, KI VEDO

Ni treba strokovnjaka, da bi presodil kakovost turškega tobačnega lista.

Ni treba strokovnjaka, da napravi iz tega tobačnega lista dobro turško cigareto.

Kadilec je treba samo par minut, da ceni 100% čisti turški tobak v HELMAR.

HELMAR so v lepenkastih škatljah, kar jih štiti pred lomljenjem in kršenjem. Navajene cigarete so v zavojčkih.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

ŠKATLJE PO 10 ALI 20

Smaragros

Izdelovalci prvovrstnih turških in egiptanskih cigaret na svetu.

vlak št. 19, ki je vozil proti zapadu.

Detektiv je zasledoval sled do Kansas Cityja, kjer je dosti srednjevelikih mest. Zaman je preiskoval. Preostalo mu je le še Leavenworth, kjer je velika jetišnica, svarilo za vse kršilce postave. Detektiv ni domneval, da bi se drznil Fox v ta kraj, a ko je pregledal krajevni seznam trgovin, je zapazil v svoje veliko presenečenje, da je bila pred kratkim otvorena trgovina pod vodstvom R. C. Williamsa.

Ko je dobil to pismo v roke, je vedel, da je dosegel svoj cilj. V zapiskih je našel že prej več pisem Gersona Foxa. Bila so pisana na istem pisalnem stroju ter kazala posebnosti, kot jih ni na drugih strojih. Gotove črke so bile ne redne, in datum je vedno zapisal pod določeno črto. Pismo je vedno razdelil v kratke odstavke.

Detektiv je poklical par svojih tovarišev ter odhitel ž njimi v Leavenworth. Dozdevni Williams je stanoval v lepi hiši v premožnejšem okraju mesta. Ost je najprej obiskal vse sosedo ter poizvedoval. Sosedje niso dosti vedeli o Williamsu. Izjavili so, da se je nastanil v vili šele pred par meseci in da je navidez poštenjak.

— Ali se njegova žena mogoče zanima z amačke? Rad bi namreč kupil par mačk.

— Gotovo, — mu je rekla neka sosedka, — enajst jih ima.

Tedaj pa je bil Ost prepričan, da je dosegel svoj cilj. Uradniki so se napotili na dom dozdevnega Williamsa ter presenetili za-

konski par pri večerji. Takozvani Williams ni prav nič tajil, da je v resnici Gerson Fox. Po zanimivem procesu, tekom katerega so bile razkrite vse njegove sleparije, je bil spoznan krivim ter poslan v zvezno jetišnico mesta, v katerem je otvoril svoje zadnje sleparsko podjetje.

Tudi njegova žena je bila obsojena na večletno ječo. Njene mačke so si razdelile sosedo. Ljubezen do mačk je postala obema usodepolna.

Internacionala je zopet propadla.

Tako pravi voditelj holandskih sindikalistov Fimmen v svojem objavljenem članku, ki ostro žigosa nasto delavcev, uvrščenih v mednarodno organizacijo, ki niso znali ničesar storiti v sedanjem za mednarodno situacijo tako izrednem položaju. Fimmen piše: Tri leta so že pretekla, odkar izjavljajo delavci, da se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da bodo ovirali in morda tudi preprečili okupacijo Ruhrja. Sedaj pa, ko je ta okupacija izvršena, se zadovoljujejo s pasivnim nastopanjem in vsa njihova pozornost je obrnjena na socijalno situacijo prizadetih dežel. Fimmen očita voditeljem in delavcem, da so krivi, da je nacionalizem zopet sedaj, kakor leta 1914, zmagal nad čustvom mednarodne solidarnosti.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKE DNEVNIK V ZDROŽENIH DRŽAVAH.

